

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Komisja do Spraw Petycji
BKSP-020-1-21

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja do Spraw Petycji wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Do reprezentowania Komisji w pracach nad projektem ustawy została upoważniona poseł Anna Wasilewska.

Przewodniczący Komisji
(-) Sławomir Jan Piechota

USTAWA

z dnia 2021 r.

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1387 z późn. zm.¹⁾ w art. 21 w ust. 1:

1) w pkt 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia i odsetki z tytułu ich nieterminowej wypłaty, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw, oraz otrzymane odszkodowania lub zadośćuczynienia i odsetki z tytułu ich nieterminowej wypłaty, jeżeli ich wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z postanowień układów zbiorowych pracy, innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów lub statutów, o których mowa w art. 9 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040, 1043, 1495), z wyjątkiem:”;

2) w pkt 3a po wyrazach „bytu państwa polskiego” dodaje się wyrazy „i odsetki z tytułu ich nieterminowej wypłaty”;

1

Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały opublikowane w Dz. U. z 2019 r. poz. 1358, 1394, 1495, 1622, 1649, 1655, 1726, 1798, 1818, 1834, 1835, 1978, 2020, 2166, 2200 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 179, 183, 284 i 288.

- 3) w pkt 3b we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „odszkodowania lub zadośćuczynienia” dodaje się wyrazy „i odsetki z tytułu ich nieterminowej wypłaty,”;
- 4) w pkt 3c po wyrazach „powodzenia na przyszłość” dodaje się wyrazy „i odsetki z tytułu ich nieterminowej wypłaty”;
- 5) w pkt 3d po wyrazie „górniczego” dodaje się wyrazy „i odsetki z tytułu ich nieterminowej wypłaty”;
- 6) pkt 3e otrzymuje brzmienie:

„3e) sumy pieniężne, o których mowa w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2018 r. poz. 75 oraz z 2019 r. poz. 1349), i odsetki z tytułu ich nieterminowej wypłaty;”;
- 7) w pkt 4 we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „ubezpieczeń majątkowych i osobowych” dodaje się wyrazy „i odsetki z tytułu ich nieterminowej wypłaty”;
- 8) pkt 29 otrzymuje brzmienie:

„29) przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami i odsetki z tytułu jego nieterminowej wypłaty lub z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości w związku z realizacją przez nabywcę prawa pierwokupu, stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami i odsetki z tytułu jego nieterminowej wypłaty; nie dotyczy to przypadków, gdy właściciel nieruchomości, o której mowa w zdaniu pierwszym, nabył jej własność w okresie 2 lat przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego bądź odpłatnym zbyciem nieruchomości za cenę niższą o co najmniej 50% od wysokości uzyskanego odszkodowania lub ceny zbycia nieruchomości na

cele uzasadniające jej wyłączenie lub w związku z realizacją prawa pierwokupu;”;

- 9) w pkt 29a w lit. a po wyrazach „wyłączenia nieruchomości” dodaje się wyrazy „, oraz odsetki z tytułu jego nieterminowej wypłaty”;
- 10) w pkt 106 po wyrazach „w Kuwejcie” dodaje się wyrazy: „i odsetki z tytułu ich nieterminowej wypłaty”;
- 11) pkt. 120 otrzymuje brzmienie:

„120) odszkodowania wypłacone, na podstawie wyroków sądowych i zawartych umów (ugód), posiadaczom gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, z tytułu:

- a) ustanowienia służebności gruntowej,
- b) rekultywacji gruntów,
- c) szkód powstałych w uprawach rolnych i drzewostanie

– w wyniku prowadzenia na tych gruntach, przez podmioty uprawnione na podstawie odrębnych przepisów, inwestycji dotyczących budowy infrastruktury przesyłowej ropy naftowej i produktów rafinacji ropy naftowej oraz budowy urządzeń infrastruktury technicznej, o których mowa w art. 143 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami „(Dz. U. z 2020 r. poz. 65 i 284), oraz odsetki z tytułu nieterminowej wypłaty tych odszkodowań;”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

Projektowana ustawa jest reakcją Komisji do Spraw Petycji Sejmu RP na petycję skierowaną do Sejmu RP Nr BKSP-145-499/18 (autor nie wyraził zgody na ujawnienie jego danych osobowych), którą Komisja do Spraw Petycji VIII kadencji Sejmu RP uznała za zasadną. Komisja uznała też za zasadne propozycje Biura Analiz Sejmowych, wskazujące na potrzebę dokonania innych korekt w ustawie, nie wskazanych wprost przez autora petycji, a tożsamych z celem przedstawionym w petycji.

Celem ustawy jest jednoznaczne przesądzenie, że odsetki wypłacane z tytułu nieterminowej wypłaty odszkodowań i innych świadczeń pieniężnych o podobnym charakterze są zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana, oraz różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

W obecnym stanie prawnym ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznym w sposób oczywisty i nie budzący wątpliwości obejmuje zwolnieniem przedmiotowym od podatku dochodowego odszkodowania oraz inaczej nazwane świadczenia pieniężne o podobnym charakterze określone m.in. w art. 21 ust. 1 pkt 3, 3a, 3b, 3c, 3d, 3e, 4, 29, 29a, 106 i 120 tej ustawy.

Kwestia zwolnienia od podatku odsetek wypłacanych z tytułu nieterminowej wypłaty tych świadczeń jest przedmiotem wielu sporów pomiędzy podatnikami a organami podatkowymi. Również w orzecznictwie sądów administracyjnych istnieją rozbieżności co do tego, czy kwota należnych odsetek ustawowych wypłaconych w związku z nieterminową wypłatą odszkodowania podlega opodatkowaniu. Z jednej strony panuje pogląd, że odsetki od zasądanego odszkodowania lub zadośćuczynienia należy przypisać do tego samego źródła przychodów co należność główną. To oznacza, że skoro

otrzymane odszkodowanie lub zadośćuczynienie jest zwolnione z PIT, to i odsetki powinny korzystać z tego zwolnienia (np. wyrok NSA z 17 stycznia 2014 r., sygn. akt II FSK 289/12, wyrok WSA w Łodzi z 25 marca 2015 r., sygn. akt I SA/Łd 1414/14). Organy podatkowe reprezentują pogląd, że odsetki mają charakter uboczny w stosunku do należności głównej i dlatego nie są objęte przewidzianym dla niej zwolnieniem z podatku (interpretacja Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 3 lipca 2018 r. 0113-KD IPT2-I.4011.284.2018.1.RK). Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 5 kwietnia 2018 r. II FSK 968/16, potwierdził stanowisko organów podatkowych.

Projektowana ustawa jednoznacznie przesądza, że w przypadku odsetek należnych z tytułu nieterminowej wypłaty odszkodowań i inaczej nazwanych wypłat o charakterze odszkodowawczym, wymienionych w art. 21 ust. 1 pkt 3, 3a, 3b, 3c, 3d, 3e, 4, 29, 29a, 106 i 120 zmienianej ustawy, kwoty tych odsetek będą zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych.

3. Skutki projektowanej ustawy

Skutkiem społecznym i prawnym projektowanej ustawy będzie pełna spójność i przejrzystość systemu prawnego w zakresie będącym przedmiotem proponowanej regulacji. Tym samym ulegnie poprawie stopień zaufania obywateli do Państwa.

Ustawa nie wywoła skutków gospodarczych.

Projektowana ustawa wywoła nieznaczne skutki finansowe, gdyż może prowadzić do niewielkiego zmniejszenia potencjalnych dochodów budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych. Skala tego zmniejszenia jest niemożliwa do przewidzenia, gdyż nie można przewidzieć, jakie kwoty odszkodowań z tak różnych tytułów będą wypłacane z opóźnieniem, jakie byłyby wyroki sądów administracyjnych w kwestii opodatkowania odsetek, gdyby każda indywidualna sprawa musiała być rozstrzygana przez sąd administracyjny, jaka będzie stopa procentowa odsetek ustawowych.

4. Wpływ projektu ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Projektowana ustawa może mieć nieznaczny wpływ na działalność nielicznej grupy mikroprzedsiębiorców (osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą), którzy podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych i którzy otrzymali odszkodowania, zadośćuczynienia lub inaczej nazwane płatności o podobnym charakterze, objęte projektowaną ustawą i wypłacone z opóźnieniem – poprzez zwiększenie ich przychodów.

5. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 27 stycznia 2021 r.

BAS-WASiE/WAPM-116/21

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SP5-WP.020.20.01.2021

Data wpływu 28.01.21

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Anna Wasilewska)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Projekt nowelizuje ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, ze zmianami; dalej: u.p.d.f.), rozszerzając katalog przychodów zwolnionych od podatku dochodowego o odsetki od nieterminowej wypłaty odszkodowań i innych świadczeń pieniężnych określonych w art. 21 ust. 1 pkt 3-3e, 4, 29, 29a lit. a, 106 i 120 u.p.d.f.

W obecnym stanie prawnym od podatku dochodowego zwolnione są jedynie odszkodowania i inne świadczenia pieniężne zdefiniowane w tych przepisach, tzn.: a) odszkodowania lub zadośćuczynienia, których wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie, b) odszkodowania lub zadośćuczynienia wynikające z układów zbiorowych pracy, c) odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymane na podstawie przepisów o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego, d) odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymane na podstawie wyroku lub ugody sądowej do wysokości określonej w tym wyroku lub tej ugodzie, e) odszkodowania w postaci renty otrzymane na podstawie przepisów prawa cywilnego w razie uszkodzenia ciała lub wywołania

rozstroju zdrowia, f) sumy pieniężne przyznane przez sąd od Skarbu Państwa lub komornika w związku z przewlekłością postępowania, g) odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego, h) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych, i) odszkodowanie wypłacane stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami, j) odszkodowanie wypłacane stosownie do przepisów ustawy o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu, w tym z tytułu wyłączenia nieruchomości, k) odszkodowania otrzymane na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ wypłacane osobom poszkodowanym na skutek działań wojennych w Kuwejcie, l) odszkodowania wypłacone na podstawie wyroków sądowych i zawartych umów (ugód) posiadaczom gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, z tytułu ustanowienia służebności gruntowej, rekultywacji gruntów, szkód powstałych w uprawach i drzewostanie. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych nie wyłącza natomiast wprost z opodatkowania odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty tych świadczeń.

Projektowana nowelizacja u.p.d.f. prowadzi do zwolnienia od podatku dochodowego – obok należności głównej (odszkodowania lub zadośćuczynienia) – również odsetek od nieterminowej wypłaty świadczenia wolnego od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 3-3e, 4, 29, 29a lit. a, 106 i 120 u.p.d.f.

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. (art. 2 projektu).

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Nakładanie podatków należy do kompetencji państw członkowskich UE, przy czym musi się ono odbywać z zachowaniem wymogów określonych w traktatach i prawie wtórnym. W zakresie określonym traktatami możliwa jest zarówno harmonizacja podatków pośrednich (por. art. 113 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE)), jak i bezpośrednich (por. art. 115 TfUE). Do tych ostatnich należy podatek dochodowy od osób fizycznych. Kwestia stanowiąca przedmiot projektu ustawy (zwolnienie od podatku dochodowego określonych grup przychodów) nie jest regulowana prawem Unii Europejskiej. Tym samym pozostaje w wyłącznej gestii państw członkowskich.

III. Analiza projektu ustawy pod kątem prawa Unii Europejskiej

Przedmiot projektu ustawy nie jest regulowany prawem Unii Europejskiej.

IV. Konkluzja

Przedmiot komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Autor:

dr Jacek Kulicki

specjalista ds. finansów publicznych

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Wicedyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

Warszawa, 27 stycznia 2021 r.

BAS-WASiE/WAPM-117/21

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SP5-WP-020.20.7.2021
Data wpływu 28.01.21

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (przedstawiciel wnioskodawcy: poseł Anna Wasilewska) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 regulaminu Sejmu

Projekt nowelizuje ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1426, ze zmianami; dalej: u.p.d.f.), rozszerzając katalog przychodów zwolnionych od podatku dochodowego o odsetki od nieterminowej wypłaty odszkodowań i innych świadczeń pieniężnych określonych w art. 21 ust. 1 pkt 3-3e, 4, 29, 29a lit. a, 106 i 120 u.p.d.f.

W obecnym stanie prawnym od podatku dochodowego zwolnione są jedynie odszkodowania i inne świadczenia pieniężne zdefiniowane w tych przepisach, tzn.: a) odszkodowania lub zadośćuczynienia, których wysokość lub zasady ustalania wynikają wprost z przepisów ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na ich podstawie, b) odszkodowania lub zadośćuczynienia wynikające z układów zbiorowych pracy, c) odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymane na podstawie przepisów o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu państwa polskiego, d) odszkodowania lub zadośćuczynienia otrzymane na podstawie wyroku lub ugody sądowej do wysokości określonej w tym wyroku lub tej ugodzie, e) odszkodowania w postaci renty otrzymane na podstawie przepisów prawa cywilnego w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, f) sumy pieniężne przyznane przez sąd od Skarbu Państwa lub komornika w związku z przewlekłością postępowania, g) odszkodowania otrzymane na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego, h) kwoty otrzymane z tytułu ubezpieczeń majątkowych i osobowych, i) odszkodowanie

wypłacane stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami, j) odszkodowanie wypłacane stosownie do przepisów ustawy o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu, w tym z tytułu wywłaszczenia nieruchomości, k) odszkodowania otrzymane na podstawie rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ wypłacane osobom poszkodowanym na skutek działań wojennych w Kuwejcie, l) odszkodowania wypłacone na podstawie wyroków sądowych i zawartych umów (ugód) posiadaczom gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, z tytułu ustanowienia służebności gruntowej, rekultywacji gruntów, szkód powstałych w uprawach i drzewostanie. Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych nie wyłącza natomiast wprost z opodatkowania odsetek z tytułu nieterminowej wypłaty tych świadczeń.

Projektowana nowelizacja u.p.d.f. prowadzi do zwolnienia od podatku dochodowego – obok należności głównej (odszkodowania lub zadośćuczynienia) – również odsetek od nieterminowej wypłaty świadczenia wolnego od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 3-3e, 4, 29, 29a lit. a, 106 i 120 u.p.d.f.

Projektowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. (art. 2 projektu).

Projekt nie zawiera przepisów, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Komisyjny projekt ustawy **nie stanowi projektu ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

dr Jacek Kulicki

specjalista ds. finansów publicznych
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Przemysław Sobolewski

SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Warszawa, dnia 02 lutego 2021 r.

BSA III-021-29/21

SECRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS-020-35/21

Data wpływu 04. 02. 2021

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 26 stycznia 2021 r., SPS-WP.020.20.5.2021, uprzejmie informuję, że Sąd Najwyższy działając na podstawie art. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 825) nie zgłasza uwag do *komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych*, albowiem projektowany akt prawny nie jest aktem normatywnym na podstawie którego orzekają i funkcjonują sądy, jak również nie ma on wpływu na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego.

Z poważaniem,

dr hab. Małgorzata Manowska

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP-020.20.8.2021

Data wpływu 04.02.2021